

1

De var to som holdt og én som slo.

Dumpe slag av knyttneve mot bomull og hud.

Bjørnar lå på ryggen med hodet vrent over skrenten så han kunne se hele byen opp ned. Bruene, fabrikkpipene, åsene.

Her kommer jeg alltid til å bo, tenkte han.

Den hvite celluloserøyken, bilhavna, fjorden, flomlysmastene på Marienlyst Stadion. Alt dansa foran øya hans i en merkelig, rykkvis rytme i takt med at hodet hans blei slengt fra side til side.

Smakk. Klask. Åpen hand nå. Midt i trynet.

De forsiktig høstgule åsene speila seg i den møkkete elva der den rant med sine dasskaker og gulbrune papirstrimler i vannflata. Kaiene med de gribbeaktige kranene, de digre haugene med svovelkis, Slippen med et halvbygd skrog.

Alt sammen var opp ned.

Skistadbygget hang der i løse lufta, som et hjemmesnekra legotårn, stygt og ubeskjedent. Bilene på den sinnssjukt lange motorveibrua.

Opp ned.

Jeg er ikke normal, sa han til seg selv.

– Uhmffff.

Han kneip leppene sammen og bøyde knærne da det neste slaget kom.

Henki var god til å slå der det gjorde vondest og syntes minst. Kjellik og Gærne-Tor holdt armene så det skulle bli lettere for kompisen deres å treffe reint og presist i magen. Han kjente kvalmen komme.

– Ta den, din jesussjævel! Hælvetes lørdagsfaen.

Bjørnar klarte ikke å holde igjen skriket da kneet traff han midt i balla. Den varianten var ny.

– Inni hælvetes forpulte kjerke-vrengpikk.

Det var den verste av dem alle. Vrengpikk.

Henki lente seg fram og hveste inn i øret hans så ikke de andre skulle høre det.

– Så du måtte skåre de måla akkurat i dag, hæ. Fordømte kjerringmål.

Ny knyttneve. Denne gangen litt på sida av magen. Nyrene eller noe sånt.

– Uhmfff.

Bjørnar klarte å knipe igjen munnen. Best av alt, han klarte å skjule smilet som kom krypende under smerten.

Stort sett var det aldri tvil om hvorfor Henki banka ham opp. Bjørnar hadde alt. Kirke, lørdag, Jesus, kosthold. Ja, og så det der med ...

Men i dag var slagene annerledes, råere, villere. Ikke så kontrollert som når Henki bare skulle ha det litt moro. Bjørnar skjønnte hvorfor. Og innerst inne lurte han på om det hadde vært verd festen.

De hadde hatt dobbeltime i gym i de to siste. Gymlæreren var borte på grunn av begravelse. Sleiken var vikar og dermed blei det utegym, fotballkamp mellom A- og B-klassen, på stor bane. Og selvfølgelig hadde Jåkken vært der. Jåkken var trener for småguttekretslaget og hadde det med å

dukke opp på de merkeligste tider og steder hver gang en ball begynte å røre seg. Akkurat nå var han i gang med å finsikte høstens kretslag.

– Jåkken er her. På tide å hente fram litt godterier fra påsan, hadde Vepsen kommentert mens han satte på seg den knallgule capsen. Ingen andre enn Vepsen ville ha turt å bruke en sånn caps; han var den beste småguttekeeperen i byen.

– Og du, Jesusbarn, sa han og pekte på Bjørnar. – I dag er det på tide å legge vekk den dårlige førstetøtsjen og skåre noen galler på A-gutta.

Det var i grunnen greit at Vepsen kalte han for Jesusbarn.

Under oppvarminga hadde Sleiken kommet joggende bort til ham, med fløyta rundt halsen og noen digre svettedråper dirrende i hårtusten.

– Et lite tips, sa Sleiken. – Jeg veit at du er rask. Ikke bry deg om at du har en dårlig førsteberøring. Du må satse på farta di. Snu nesa mot målet til motstanderen. Bare ligg helt på offsidegrensa og lukt på stikkere.

Et kort nikk, deretter skar Sleiken bort til Loppa som spilte sentralt på midten for B-klassen. Et par kjappe beskjeder og så rett til midtsirkelen for å blåse i gang kampen.

Bjørnar rakk ikke å tenke underveis. Men etterpå virka det som om han hadde hatt helterollen i en av disse kino-filmene han bare hadde hørt om, men aldri fikk lov til å se. I første omgang skåra han to. Det var jubelrop og huiing fra klassekameratene, dunking i ryggen og vennlige klaps i bakhodet.

Så hadde han lagt på til 3–0 før det var gått fem minutter etter pausen. Hat trick. Det var latterlig enkelt. Bjørnar la seg bare rett i ryggen på Kjellik som spilte midtstop-

per for A-klassen. Kjellik var svær og sterk. Han kunne alle de skitne triksa som ikke syntes, men bare virka. Men han var ikke spesielt kjapp. For Bjørnar var det i grunnen bare å rykke akkurat i tide når Loppa slo ballen fra midtbanen, deretter beine det han var god for. Timingen kom plutselig helt naturlig. Ikke noe tenking, bare full fres mot sekstenmeteren og deretter tuppe ballen i mål. Rart han ikke hadde gjort det slik før, han som hadde 7,7 på sekstimeteren.

– Kjerringmål, hørte han Henki kommentere. Henki var sønnen til oppmannen på Skiolds småguttelag, kaptein selvfølgelig, og vanligvis sikker på kretslaget.

Jåkken sto på sidelinja og noterte i den vesle boka si. At Vepsen var inne på kretslaget, var sikkert som Skoger Sparebank. Verre med Henki.

– Uhmfff.

Denne gangen traff slaget rett under ribbeina.

– Hvis jeg ikke kommer med på kretslaget, skal jeg drepe deg, din jøde.

Henki var kølsvart i øya.

– Trur du ikke det holder nå, Henki? Gærne-Tor var i ferd med å slippe grepet om Bjørnars arm.

– Jeg bestemmer vel for faen sjøl når denne Jesus-rævslikker'n har fått dosa si. Men vi kan vel si at det holder. For i dag.

De forsvant enda raskere enn de var kommet. Bjørnar vrei seg rundt på magen og blei liggende og se oppover mot sentrum.

Bruene.

Han elska bruene. Strømsøbrua, Holmenbrua, jernbanebrua, bybrua, og hvis han strakte hals, kunne han så vidt skimte Landfalløybrua, i alle fall trodde han det.

Og så var det den lange motorveibrua. Den skar over byens ansikt som et gammalt arr som aldri kom til å forsvinne.

Denne byen er så stygg at den er pen, tenkte Bjørnar.

Selv var han langt fra noe å rope hurra for, følte han. Innsiden var verst. Faktisk enda verre enn det kvise trynet hans.

Han samla sammen sekk og gympose, børsta det grøveste av klærne og vendte blikket den andre veien. Blokkene på Berget lå der som en egen liten by, hogd inn i en myk ås, asfaltert og sementert – med ei og annen furu etterlatt som et grønt alibi.

Jeg er en B-utgave, tenkte han da han gikk inn i oppgangen sin. Går i B-klassen, spiller på B-laget, bor i B-oppgangen, heter Bjørnar. B for bortkasta, bortgjemt, bortafor. B som b-sida på en singel, B som brakkvannet i Drammenselva. Ikke skikkelig salt, ikke skikkelig ferskvann. Bare brakk. Midt imellom alt og ingenting.

Han kikka på de metallgrønne postkassene idet ytterdøra smekka i bak ham. Kunne alle navna, kjente alle ansiktene som eide dem. Fire etasjer veldig konsentrert nærmiljø. Han fomla fram nøkkelen som hang i ei snor rundt halsen.

Det er fordelene med å være nøkkelbarn; ingen oppdager at du får tyn på skoleveien, tenkte han.

Han skulle akkurat til å sette seg ned med den nyeste biblioteksboka for å suge maks ut av aleinetida, da det ringte på.

Faen heller.

Der sklei han utpå igjen. Banning var ikke bra. Banning var synd. Banning førte til at Gud Fader, Jesus og alle englene gråt i sin høye himmel og blei forstyrta i korsangen og harpespellet.

Sorry, sa han halvhøyt og beit seg i leppa.

Utafor døra sto selveste fru Nordgård, fra leiligheten over. Herr og fru Nordgård hadde krystallkrone i taket og vegg-til-vegg-tepper.

– Telefon til deg.

Fru Nordgård snudde på hælen og stabba opp trappa til andre. Bjørnar fulgte etter som i søvne. Far mente det var sløsing med penger å ha hjemmetelefon. Bruk kiosken, pleide han å si. Det var bare mor som fikk telefoner. Det var bare når det var noe viktig i forbindelse med kirka at det blei tatt kontakt via televerket.

– Inne på soverommet, pekte fru Nordgård.

Han løfta det lysegrå røret og satte det mot øret.

– Ha-hallo?

– Hallo, Bjørnar. Det er fotballtrener Halvorsen.

– Å ja. Hei, trener. Åssen visste du at ...?

– Jeg har mine kontakter.

Halvorsen var akkurat like kontant som han pleide. Det var det Bjørnar likte med ham. Aldri noe tull. Det var derfor Bjørnar hadde bytta klubb, fra Skiold til Drafn, for å slippe faren til Henki som herja med Skiolds småguttelag som om han dreiv en mellomstor bedrift. Halvorsen var himmelen i forhold.

– Jeg hadde tenkt at jeg skulle flytte deg opp på første-laget i neste kamp. Vi har fått noen skader, og jeg syns du har vært veldig lovende i det siste.

– Me-men, jeg tru'kke jeg er bra nok til det ...

– Nei vel.

– Litt dårlig førstetøtsj, veit du. Pa-passer best på B-laget.

– Det er det vel jeg som vurderer.

Og så kom det.

– Vi har Vestfossen borte på lørdag. Da regner jeg med at du er klar.

Bjørnar kjente at alt sto stille. Dette er straffa, tenkte han. For at jeg banner. For at jeg har spist fleskepølser. For at jeg ikke er rede når Jesus kommer igjen.

– Nå-når sa du at det var?

– På lørdag.

– Sorry. Veldig sorry, Halvorsen, men jeg kan'ke på lørdag.

– Ikke?

– Nei. Det gå'kke. Passer ikke ... på en måte ... Det er noe familiegreier.

– Hm. Det var jo synd. Veldig synd. Men vi sees vel på trening i kveld, da?

Bjørnar hadde ikke før kommet innafor si egen dør, så kjente han at det måtte ut.

– Hælvete! Faen!

Det fikk ikke hjelpe. Han var nådeløst fortapt likevel.

– Faen. Faen. Faen. Den hælvetes lørdagen.